

Domoznanska dejavnost v splošnih knjižnicah Gorenjske regije: analiza stanja na dan 31. 12. 2016

Popis izvajanja domoznanske dejavnosti v gorenjskih splošnih knjižnicah je potekal februarja 2017.

1 OSNOVNI PODATKI O KNJIŽNICAH NA OBMOČJU

Ime knjižnice (Ime kraja)	OOK	OK
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica (Radovljica)		✓
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič (Tržič)		✓
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka (Škofja Loka)		✓
Mestna knjižnica Kranj (Kranj)	✓	
Občinska knjižnica Jesenice (Jesenice)		✓

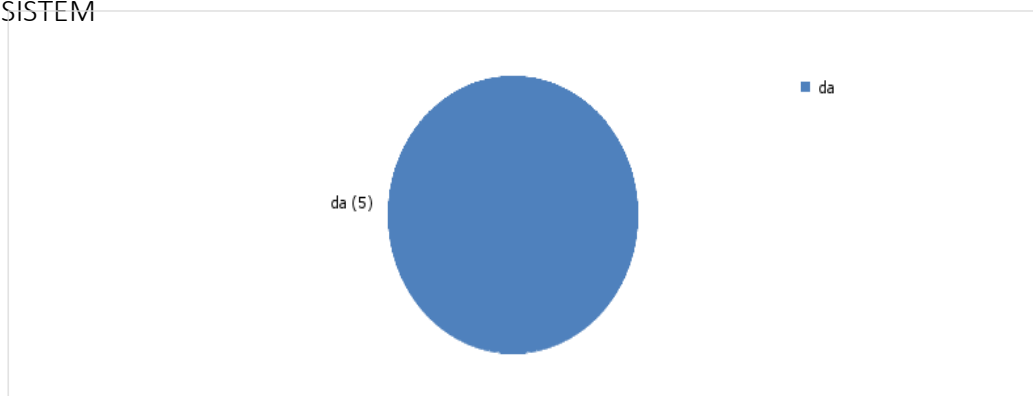
2 ORGANIZACIJA KNJIŽNIČNE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

2.1 DOMOZNANSKA DEJAVNOST GLEDE NA 2., 16., 27. IN 29. ČLEN ZKNJ-1

Ime knjižnice	Domoznanska dejavnost glede na člene ZKnj-1				
	zbiranje, obdelovanje, varovanje in posredovanje domoznanskega gradiva	varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik	posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih proizvodov in storitev	koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva za svoje območje	organizacija kulturnih prireditev, ki so povezane z domoznansko dejavnostjo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓		✓		✓
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓		✓		✓
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	✓		✓		✓
Mestna knjižnica Kranj	✓	✓	✓	✓	✓
Občinska knjižnica Jesenice	✓		✓		✓

Vse OK so navedle, da zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo, organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo domoznansko dejavnostjo, posredujejo bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve, knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik, varuje le Mestna knjižnica Kranj.

2.2 AKTIVNA VKLJUČENOST ORGANIZACIJSKIH ENOT (KK) V VZAJEMNI BIBLIOGRAFSKI SISTEM

2.3 ORGANIZACIJA STROKOVNE OBDELAVE DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Ime knjižnice	Strokovna obdelava domoznanskega gradiva			
	na domoznanskem oddelku	na oddelku obdelave	v okviru drugih oddelkov	drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica		✓		
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓		✓	
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka		✓		
Mestna knjižnica Kranj		✓		
Občinska knjižnica Jesenice	✓	✓		

Večina osrednjih knjižnic strokovno obdeluje domoznansko gradivo na oddelku obdelave, na Jesenicah poleg tega še na domoznanskem oddelku, v Tržiču pa na domoznanskem oddelku in v okviru drugih oddelkov.

2.4 DODELJEVANJE ENOTNO DOGOVORJENE OZNAKE «DOM» DOMOZNANSKEMU GRADIVU

Ime knjižnice	Enotno dogovorjena oznaka DOM se dodeljuje		
	da	ne	da, vendar tudi druge
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica		✓	
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓		
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka		✓	
Mestna knjižnica Kranj	✓		
Občinska knjižnica Jesenice	✓		

Knjižnica v Škofji Loki ne dodeljuje enotno dogovorjene oznake »dom«, ker v polju 996/997 dodaja interno oznako »dz«, v Radovljici pa so gradivo začeli označevati že pred enotnim dogovorom, tako da so ohranili DZ in oznako občine, na katero se gradivo nanaša.

2.5 DEJAVNOSTI ZA PREDSTAVITEV ZBIRKE DOMOZNANSKEGA GRADIVA IN DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

	Ime kraja				
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Tržič
organizacija domoznanskih prireditev (domoznanskih pogovorov, literarnih večerov ipd.)	✓	✓	✓	✓	✓
domoznanska bibliopedagoška dejavnost	ne	✓	✓	✓	✓
domoznanske dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami	ne	ne	ne	ne	ne
razstavna dejavnost (priprava domoznanskih razstav)	✓	✓	✓	✓	✓
publicistična dejavnost	✓	✓	✓	ne	✓
priprava biografskih gesel za biografski leksikon v elektronski obliki	✓	✓	✓	✓	ne
digitalizacija	✓	✓	✓	✓	✓
objava domoznanskih vsebin na različnih portalih	✓	✓	✓	✓	✓
izdelovanje bibliografij	ne	✓	✓	ne	ne
seznanjanje uporabnikov z drugimi domoznanskimi zbirkami na območju	✓	✓	✓	ne	✓
pomoč drugim knjižnicam pri razreševanju identitete lokalnih avtorjev	✓	✓	✓	ne	ne
drugo	Projekt Kako so živel	ne	ne	ne	ne

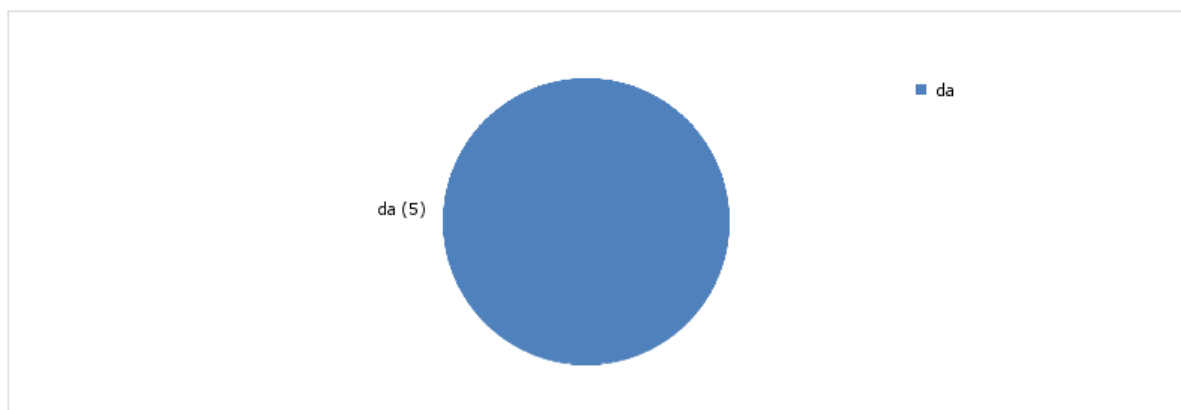
Nobena od splošnih knjižnic ne predstavlja domoznanske dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami, bibliografije izdelujejo samo v Kranju in Radovljici, pomoč drugim knjižnicam pri razreševanju identitete lokalnih avtorjev izvajajo na Jesenicah, v Kranju in Radovljici.

2.6 IZDELOVANJE BIBLIOGRAFIJ

Ime knjižnice	Bibliografije se izdelujejo		
	v tiskani obliki	v elektronski obliki	se ne izdelujejo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓		
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič			✓
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka			✓
Mestna knjižnica Kranj		✓	
Občinska knjižnica Jesenice			✓

Knjižnice Tržič, Škofja Loka in Jesenice bibliografij ne izdelujejo zaradi kadrovskih in časovnih ovir.

2.7 PROMOCIJA DOMOZNANSKIH VSEBIN

Medijske poti za promocijo domoznanskih vsebin

Ime knjižnice	Promocija domoznanskih vsebin						
	spletne strani, portali	socialna omrežja	promocijski material	tiskani mediji	radio	TV	drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓	✓	✓	✓	✓	ne	ne
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓	✓	✓	✓	✓	ne	ne
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	✓	✓	✓	✓	✓	ne	ne
Mestna knjižnica Kranj	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ne
Občinska knjižnica Jesenice	✓	✓	✓	✓	✓	✓	ne

Družbena omrežja za promocijo domoznanskih vsebin

Ime knjižnice	Družbena omrežja za promocijo					
	Facebook	Pinterest	Youtube	Instagram	Snapchat	Drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓	ne	✓	ne	ne	ne
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓	ne	ne	ne	ne	ne
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	✓	ne	ne	ne	ne	ne
Mestna knjižnica Kranj	✓	ne	ne	ne	ne	ne
Občinska knjižnica Jesenice	✓	ne	ne	ne	ne	ne

Knjižnice so za promocijo konec leta 2016 uporabljale Facebook, v Radovljici še Youtube.

2.8 NAČRTI NA PODROČJU UREDITVE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI V NASLEDNJEM TRILETNEM OBDOBJU

Ime knjižnice	Načrti glede ureditve domoznanske dejavnosti				
	oblikovanje domoznanske zbirke	oblikovanje samostojnega domoznanskega oddelka	poudarek na ustreznem varovanju in zaščiti gradiva (skladno z načeli IFLA)	zaposlitev strokovnega delavca za domoznanstvo	drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	ne	ne	✓	ne	Digitalizacija gradiva
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓	ne	✓	ne	ne
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	ne	ne	ne	ne	Nadaljujejo z zbiranjem gradiva
Mestna knjižnica Kranj	ne	ne	✓	ne	ne
Občinska knjižnica Jesenice	✓	ne	✓	ne	ne

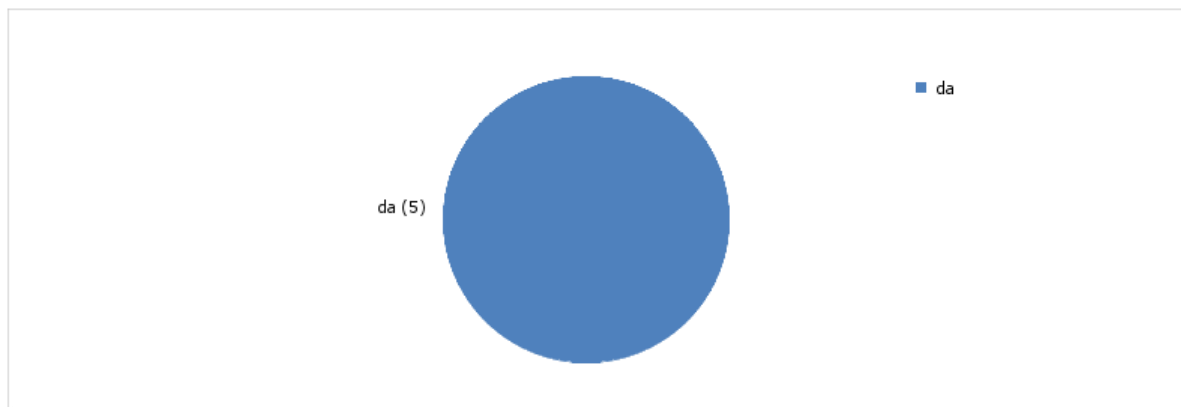
Nobena od knjižnic v prihodnosti ne načrtuje oblikovanja samostojnega domoznanskega oddelka in zaposlitve strokovnega delavca za domoznanstvo, v Tržiču in na Jesenicah načrtujejo oblikovanje domoznanske zbirke, ustrezno varovanje in zaščito gradiva načrtujejo vse, razen Škofje Loke.

2.9 SODELOVANJE, ORGANIZIRANJE IN USKLAJEVANJE STROKOVNEGA DELA Z DRUGIMI SORODNIMI USTANOVAMI

Strokovno delo s sorodnimi ustanovami	Ime kraja				
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Tržič
z muzeji	✓	✓	✓	ne	✓
z arhivi	ne	✓	ne	ne	ne
z galerijami	ne	ne	ne	ne	ne
z drugimi knjižnicami	✓	✓	✓	✓	✓
Z osnovnimi šolami	✓	✓	ne	ne	✓
s srednjimi šolami	✓	✓	ne	ne	ne
z višjimi, visokimi šolami	✓	✓	ne	ne	ne
z društvi, zavodi, združenji, lokalnimi skupnostmi	✓	✓	✓	ne	✓
drugo	Ljudska univerza Jesenice	ne	ne	ne	ne

Pri svojem delu največ sodelujejo z drugimi knjižnicami, društvi, zavodi, združenji in lokalnimi skupnostmi ter muzeji.

2.10 PRIPRAVA VSAJ 1 DOMOZNANSKEGA PROJEKTA LETNO V SODELOVANJU Z DRUGIMI SORODNIMI USTANOVAMI

Vseh 5 osrednjih knjižnic pripravlja vsaj 1 projekt letno z drugimi ustanovami, in sicer:

Radovljica: razstave z ostalimi gorenjskimi splošnimi knjižnicami in muzejem,

Tržič: z muzejem domoznanske razstave, z osnovnimi šolami bibliopedagoške dejavnosti, z ZKO Tržič organizirajo domoznanske prireditve,

Škofja Loka: z goorenjskimi splošnimi knjižnicami, Loškim muzejem in Muzejskim društvom,

Kranj: z Gorenjskim muzejem, Zgodovinskim arhivom, Zavodom za varstvo kulturne dediščine, drugimi splošnimi knjižnicami, osnovnimi in srednjimi šolami, društvi in posamezniki pripravimo vsakoletni domoznanski september na izbrano temo,

Jesenice: Gornjesavski muzej Jesenice, Ljudska univerza Jesenice (Kako so včasih živeli), Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin (domoznansko gradivo), druge knjižnice (Kamra, Gorenjci.si, domoznanski september), lokalna skupnost (Kako so včasih živeli), šole (domoznansko gradivo, Kako so včasih živeli).

3 OBSEG IN IZBOR STROKOVNO UREJENEGA KNJIŽNIČNEGA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

3.1 OBSEG INVENTARIZIRANEGA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Domoznansko gradivo	Obseg	
	Osrednje knjižnice	Krajevne knjižnice
število naslovov	55.231	1.875
- od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	843	563
število inventarnih enot	27.265	4.976
- od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	1.643	1.968
Skupaj		

Število naslovov in inventarnih enot v krajevnih knjižnicah sta navedli samo Knjižnica A. T. Linharta Radovljica in Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka, primarno domoznansko gradivo ločuje samo Knjižnica A. T. Linharta Radovljica.

3.2 PRIRAST DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OBDOBJU 1. 1. DO 31. 12. 2016

Domoznansko gradivo	Prirast domoznanskega gradiva	
	Osrednje knjižnice	Krajevne knjižnice
število naslovov	1.102	256
od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	61	32
število inventarnih enot	1.399	531
od tega primarno domoznansko gradivo (če se ločuje)	106	126
Skupaj		

Število naslovov in inventarnih enot za prirast v krajevnih knjižnicah so navedle Knjižnica A. T. Linharta Radovljica, Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka in Mestna knjižnica Kranj, primarno domoznansko gradivo ločuje samo Knjižnica A. T. Linharta Radovljica.

3.3 PRIRAST DOMOZNANSKEGA GRADIVA GLEDE NA NAČIN PRIDOBIVANJA V OBDOBJU OD 1. 1. 2016 DO 31. 12. 2016 (ŠTEVILO)

Način pridobivanja	OK		KK	
	naslovi	inventarne enote	naslovi	inventarne enote
nakup	392	492	66	164
obvezni izvod	70	73	1	1
dar	610	798	40	384
zamena	2	2	152	0
lastna izdaja	25	27	0	0
Skupaj	1.099	1.392	259	549

3.4 ZBIRKA KNJIŽNEGA GRADIVA NA DAN 31. 12. 2016 IN PRIRAST V OBDOBJU 1. 1. DO 31. 12. 2016 (OSREDNJE IN KRAJEVNE KNJIŽNICE SKUPAJ) GLEDE NA VRSTO DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Vrsta domoznanskega gradiva	Št. naslovov v zbirki	Prirast	Št. inventarnih enot v zbirki	Prirast	Št. enot, ki še niso računalniško obdelane (ocena)
knjige	16.393	989	24.766	1.523	-
starejše dragoceno gradivo	676	41	872	46	-
- od tega antikvarno gradivo	32	1	32	1	-
- od tega inkunabule	0	0	0	0	-
siva literatura	42	5	69	7	-

drugo	0	0	0	0	-
Skupaj	17.143	47	25.739	1.577	-

**3.5 ZBIRKA SERIJSKIH PUBLIKACIJ IN ČLANKOV NA DAN 31. 12. 2016 IN PRIRAST V
OBDOBJU OD 1.1. DO 31. 12. 2016 (OSREDNJE IN KRAJEVNE KNJIŽNICE SKUPAJ)
GLEDE NA VRSTO DOMOZNANSKEGA GRADIVA**

Vrsta domoznanskega gradiva	Število naslovov v zbirki	Prirast	Število inventarnih enot v zbirki	prirast	Število enot, ki še niso računalniško obdelane (ocena)
periodične publikacije	988	124	6.331	213	-
članki	39.397	665	0	0	-
drugo	0	0	0	0	-
Skupaj	40.386	789	6.331	213	-

3.6 ZBIRKA NEKNJIŽNEGA GRADIVA

Vrsta domoznanskega gradiva	Število naslovov v zbirki	Prirast	Število inventarnih enot v zbirki	Prirast	Število enot, ki še niso računalniško obdelane (ocena)
rokopisi	6	0	6	0	0
zapuščine (korpusi)	1	0	-	0	0
slikovno gradivo	200	17	225	24	0
glasbeni tiski	105	0	137	0	0
kartografsko gradivo	291	2	347	3	0
videoposnetki	163	5	235	14	0
zvočni posnetki	257	11	373	19	0
večvrstno gradivo	7	1	8	2	0
elektronski viri	49	2	76	3	0
drobni tiski	301	30	316	30	-
mikrofilmi	0	0	0	0	0
drugo	52	0	64	0	0
Skupaj	1432	68	1787	95	0

3.7 DODATNA POJASNITEV PRIRASTA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Škofja Loka: posebej kreirani zbirki Vladimirja Kavčiča in Lojzeta Gostiše – drobni tiski – 37 map

Jesenice: V letu 2016 je zaradi dogovora o vnosu člankov izrazito porastel vnos člankov iz domoznanskih serijskih publikacij.

Tržič: Neobdelanega je še precej drobnega tiska, sive literature, brošur.

4 STROKOVNI DELAVCI, KI SKRBIJO ZA DOMOZNANSKO DEJAVNOST

Ime knjižnice	Strokovni delavci	
	Število	EPZ - število
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	5	0,16
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	2	0,5
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	1	0,1
Mestna knjižnica Kranj	5	1
Občinska knjižnica Jesenice	2	0,6
Skupaj	15	2,36

4.1 STOPNJA FORMALNE IZOBRAZBE

Stopnja izobrazbe	Število strokovnih delavcev	Število s strokovnim izpitom
višješolski programi do 1994 višješolski strokovni programi - raven 6/1	1	1
specializacija po višješolskih programih, visokošolski strokovni programi, visokošolski strokovni (1. bolonjska stopnja) in univerzitetni programi (1. bolonjska stopnja) - raven 6/2	1	1
specializacija po visokošolskih strokovnih programih, univerzitetna izobrazba, magisteriji stroke (ZA imenom, 2. bolonjska stopnja) - raven 7	11	11
specializacija po univerzitetnih programih, magisteriji znanosti (PRED imenom) - raven 8/1	1	1
doktorati znanosti (PRED imenom), doktorati znanosti (PRED imenom, 3. bolonjska stopnja) - raven 8/2	1	1

4.2 USPOSOBLJEN KADER Z DOVOLJENJI/POOBLASTILI ZA KREIRANJE BIBLIOGRAFSKIH ZAPISOV

Knjižnica ima usposobljen kader	Ime kraja				
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Tržič
z dovoljenjem A - pooblastila za vzajemno katalogizacijo monografskih publikacij (knjig) ter za kreiranje zbirnih zapisov za izvedena dela	✓	✓	✓	✓	✓
z dovoljenjem B - pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov in kontinuiranih virov	✓	✓	✓	✓	✓
z dovoljenjem C - pooblastila za vzajemno katalogizacijo neknjižnega gradiva	✓	✓	✓	✓	✓
z dovoljenjem D - pooblastila za vzajemno katalogizacijo	ne	✓	ne	✓	ne

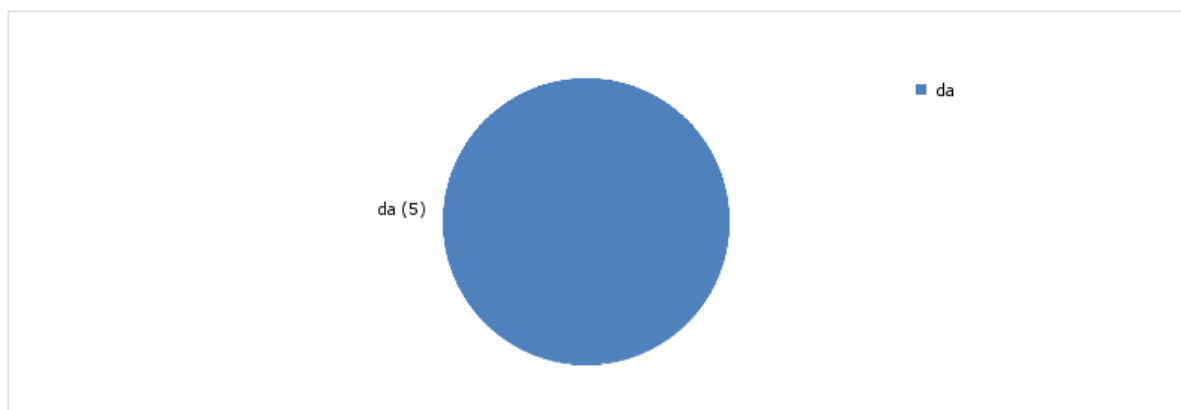
antikvarnega gradiva					
Z dovoljenjem za redakcijo zapisov v normativni bazi podatkov CONOR	ne	✓	✓	✓	ne

Strokovni kader z dovoljenji A, B in C imajo vse knjižnice, dovoljenje D za vzajemno katalogizacijo antikvarnega gradiva imajo samo v Kranju in Škofji Loki, dovoljenje za redakcijo zapisov v normativni bazi podatkov CONOR pa v Kranju, Radovljici in Škofji Loki.

4.2.1 Število vseh zaposlenih s posameznimi dovoljenji

Kader z dovoljenji/pooblastili	Ime kraja					Skupaj
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Tržič	
	Število					
z dovoljenjem A -	1	5	4	3	2	15
z dovoljenjem B1 - pooblastila za vzajemno katalogizacijo sestavnih delov	1	5	3	1	2	12
z dovoljenjem B2 - pooblastila za vzajemno katalogizacijo kontinuiranih virov	0	5	2	1	0	8
z dovoljenjem SER - pooblastila za vzajemno katalogizacijo serijskih publikacij	1	2	0	1	2	6
Z dovoljenjem C	1	5	2	2	2	12
Z dovoljenjem D	0	1	0	1	0	2
z dovoljenjem za redakcijo zapisov normativni bazi podatkov CONOR	0	2	1	2	0	5

4.3 UDELEŽBA ZAPOSLENIH, KI SE UKVARJAJO Z DOMOZNANSKO DEJAVNOSTJOM NA RAZLIČNIH STROKOVNIH USPOSABLJANJIH

4.3.1. STROKOVNA USPOSABLJANJA, KI SE JIH UDELEŽUJEJO ZAPOSLENI

Ime knjižnice	Strokovna usposabljanja zaposlenih						
	tečaji	predavanja	delavnice	seminarji	kongresi	izobraževanje v tujini	drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓	✓		✓	✓		
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič		✓			✓		

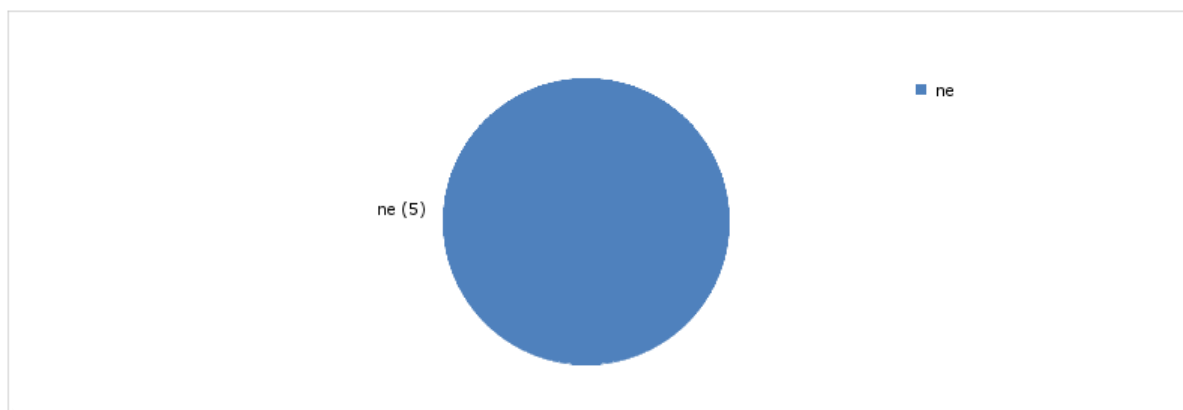
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka		✓		✓			
Mestna knjižnica Kranj	✓	✓	✓		✓		
Občinska knjižnica Jesenice	✓			✓			Domfest

4.3.2 ŠTEVILO OSEB, ZAPOSLENIH V DOMOZNANSKI DEJAVNOSTI, KI SO SE USPOSABLJALE V OBDOBJU 2014 – 2016 (STROKOVNO, ŠIRŠE KNJIŽNIČARSKO ...)

Ime knjižnice	Usposabljanja v obdobju 2014 – 2016 (število oseb)
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	1
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	3
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	2
Mestna knjižnica Kranj	5
Občinska knjižnica Jesenice	2
Skupaj	13

5 PROSTOR IN OPREMA ZA DOMOZNANSKO GRADIVO

5.1 KNJIŽNICA IMA SAMOSTOJNI DOMOZNANSKI ODDELEK

Nobena od gorenjskih splošnih knjižnic nima samostojnega domoznanskega oddelka.

5.2 PROSTORSKA UREDITEV DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OSREDNJI KNJIŽNICI

Ureditev domoznanskega gradiva v OK	Ime kraja				
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Tržič
domoznansko gradivo ni postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva					
domoznansko gradivo je postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim knjižničnim gradivom		✓	✓		✓

domoznansko gradivo je postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko				✓	
domoznansko gradivo je postavljeno na domoznanskem oddelku					✓
domoznansko gradivo je organizirano v posebne zbirke	✓	✓			✓
drugo					

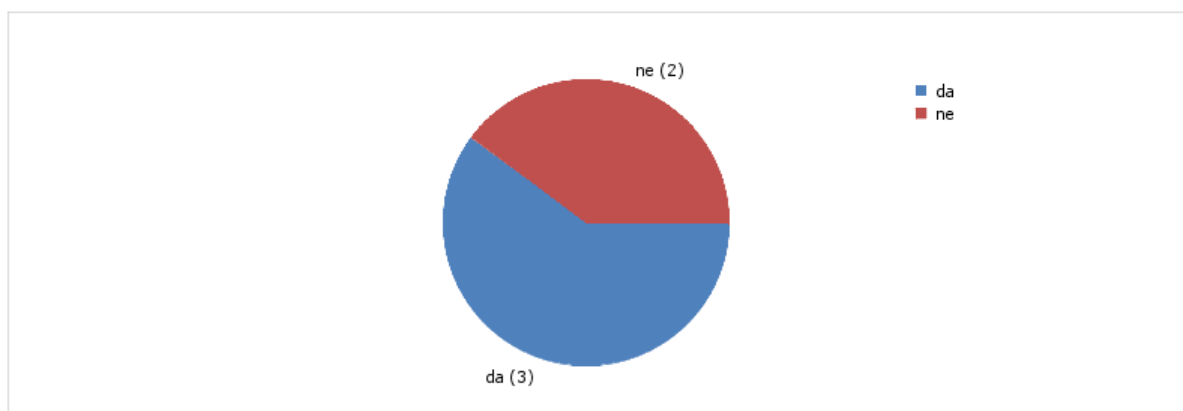
Domoznansko gradivo je v vseh osrednjih knjižnicah (vsaj deloma) postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva, na Jesenicah, v Kranju in Trziču je organizirano v posebne zbirke.

5.3 PROSTORSKA UREDITEV DOMOZNANSKEGA ODDELKA V ORGANIZACIJSKIH ENOTAH (KRAJEVNIH KNJIŽNICAH)

Ureditev domoznanskega gradiva v KK	Ime kraja				
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Trzič
domoznansko gradivo ni postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva	✓	✓			✓
domoznansko gradivo je postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim knjižničnim gradivom			✓	✓	
domoznansko gradivo je postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko					
domoznansko gradivo je postavljeno na domoznanskem oddelku					
domoznansko gradivo je organizirano v posebne zbirke					
drugo					

V krajevnih knjižnicah osrednjih knjižnic Jesenice, Kranj in Trzič domoznansko gradivo ni postavljeno ločeno od ostalega knjižničnega gradiva, v krajevnih knjižnicah, ki spadajo v mrežo osrednjih knjižnic Radovljica in Škofja Loka, je postavljeno deloma ločeno, deloma pa skupaj z ostalim gradivom.

5.4 OBLIKOVANJE NOVE DOMOZNANSKE ZBIRKE, ODDELKA, POSEBNE ZBIRKE V OBDOBJU 2009 – 2016 V KNJIŽNIČNI MREŽI

V obdobju 2009 do 2016 ni bila oblikovana nobena zbirka oz. oddelk v Mestni knjižnici Kranj in Knjižnici A. T. Linhartarja Radovljica. V Knjižnici dr. Toneta Pretnarja so 2012 odprli Pretnarjevo spominsko sobo, v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka 2010 Gostiševo zbirko, 2013 zbirko drobnih

tiskov, 2014 zbirko ilustratorjev, 2015 pa Kavčičevo zbirko. V Občinski knjižnici Jesenice je od 2013 dalje na ogled spominska soba Pavleta Zidarja.

5.5 DOSTOP DO DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OSREDNJI KNJIŽNICI IN V KRAJEVNIH KNJIŽNIVAH (KK)

Dostop do domoznanskega gradiva	Ime kraja									
	Jesenice		Kranj		Radovljica		Škofja Loka		Tržič	
	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK	OK	KK
gradivo je v prostem pristopu	da	da	da	da	da	da	ne	da	da	ne
gradivo je delno v prostem pristopu	ne	ne	da	ne	da	ne	ne	ne	da	ne
gradivo je postavljeno v skladiščnih prostorih knjižnice in strokovno urejeno, da omogoča takojšnjo dostopnost	da	ne	da	ne	ne	ne	ne	ne	ne	ne
gradivo je postavljeno na domoznanskem oddelku	da	ne	ne	ne	ne	ne	da	ne	da	ne
drugo										

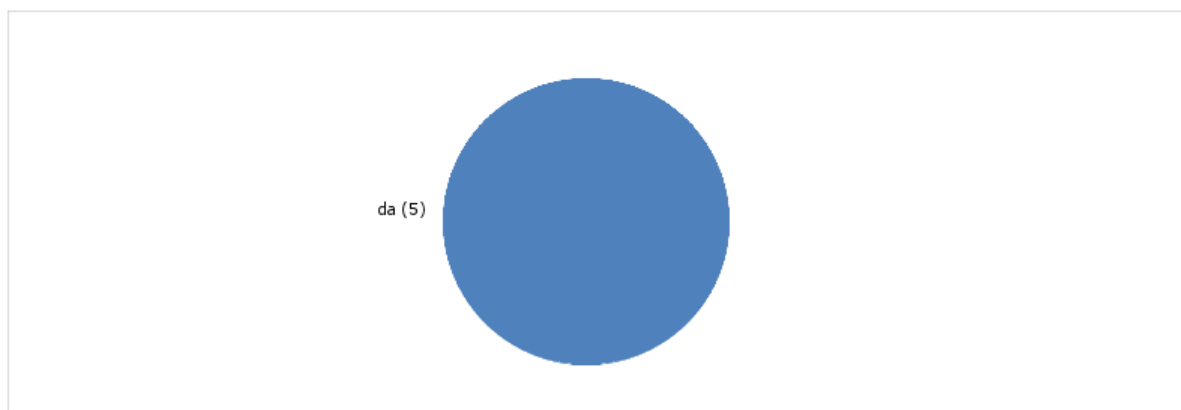
Domoznansko gradivo je v večini osrednjih in krajevnih knjižnic postavljeno v prostem pristopu, razen v Škofji Loki, skladiščne prostore zanj ima samo Mestna knjižnica Kranj, na domoznanskem oddelku je gradivo dostopno na Jesenicah, v Škofji Loki in v Tržiču.

5.6 IZPOSOJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA V OBDOBJU 1. 1. DO 31. 12. 2016

Ime knjižnice	Izposoja domoznanskega gradiva na dom		
	da	število izposoj	ne
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓	6976	
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓	705	
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka			✓
Mestna knjižnica Kranj			✓
Občinska knjižnica Jesenice	✓	496	

Mestna knjižnica Kranj (deloma) in Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka domoznanskega gradiva ne izposojata na dom.

5.7 POSREDOVANJE DOMOZNANSKIH INFORMACIJ

5.8 NAČINI POSREDOVANJA DOMOZNANSKIH INFORMACIJ

Ime knjižnice	Načini posredovanja domoznanskih informacij			
	osebno	po telefonu	po elektronski pošti	drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓	✓	✓	
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓			
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	✓	✓		
Mestna knjižnica Kranj	✓	✓	✓	
Občinska knjižnica Jesenice	✓	✓	✓	

Razen knjižnice Tržič, ki domoznanske informacije posreduje le ustno, in knjižnice Škofja Loka (ustno in po telefonu), ostale 3 knjižnice uporabljajo osebni, telefonski in elektronski način.

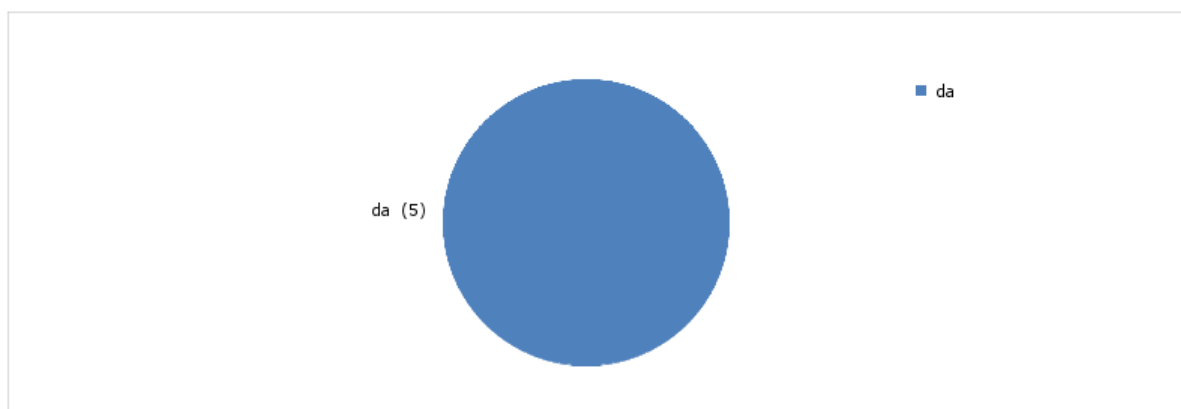
5.9 SKRB ZA PRAVILNO ZAŠČITO IN HRANJENJE GRADIVA (IFLA NAČELA ZA HRAMBO KNJIŽNIČNEGA GRADIVA IN PREDPISANO RAVNANJE Z NJIM)

Skrb za pravilno zaščito in hranjenje gradiva	Ime kraja				
	Jesenice	Kranj	Radovljica	Škofja Loka	Tržič
z zagotavljanjem varnosti in preprečevanjem nesreč v knjižničnih zgradbah in okolici	✓	✓	✓		✓
s primernimi klimatskimi pogoji	✓	✓			
z ustreznim ravnanjem s tradicionalnim gradivom, fotografskim in filmskim gradivom ter avdiovizualnimi nosilci	✓	✓		✓	✓
z izvajanjem reprodukcije gradiva (fotokopiranje, mikrofilmanje in digitalizacija)	✓	✓	✓		✓

Primernih klimatskih pogojev za zaščito in hranjenje domoznanskega gradiva nimajo v Radovljici, Škofji Loki in Tržiču, v Škofji Loki za pravilno zaščito in hranjenja gradiva ne skrbijo z izvajanjem reprodukcije gradiva.

6 DIGITALIZACIJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA

6.1 IZVAJANJE DIGITALIZACIJE DOMOZNANSKEGA GRADIVA

6.2 IZVEDBA IN FINANCIRANJE DIGITALIZACIJE DOMOZNANSKEGA GRADIVA

Ime knjižnice	Izvedba in financiranje digitalizacije				
	z lastnim kadrom in opremo	pri zunanjem izvajalcu	z lastnimi sredstvi	v okviru izvajanja posebnih nalog OOK	drugo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica	✓	✓	✓	✓	
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič				✓	
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka				✓	
Mestna knjižnica Kranj		✓		✓	
Občinska knjižnica Jesenice	✓	✓	✓	✓	

Z lastnim kadrom in opremo izvajajo digitalizacijo v Radovljici in na Jesenicah, vse osrednje knjižnice jo financirajo v okviru izvajanja posebnih nalog OOK.

6.3 DOSTOPNOST DIGITALIZIRANEGA GRADIVA UPORABNIKOM

Ime knjižnice	Dostopnost digitaliziranega gradiva	
	Lokalno v knjižnici	Z dostopom na daljavo
Knjižnica A. T. Linhartarja Radovljica		✓
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič	✓	
Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka	✓	
Mestna knjižnica Kranj	✓	✓
Občinska knjižnica Jesenice	✓	✓

Gradivo, ki je bilo digitalizirano v okviru izvajanja posebnih nalog OOK, je dostopno na daljavo preko portalov dLib in Kamra, čeprav tega knjižnici Tržič in Škofja Loka ne navajata.

6.4 OKVIRNI NAČRT DIGITALIZACIJE V NASLEDNJIH TREH LETIH (VSEBINSKO IN TERMINSKO, NA SPLOŠNO, OCENA)

Načrti posameznih območij so razvidni že iz analize na nacionalnem nivoju, tako da bi tukaj le povzeli in strnili navedeno.

Knjižnica A. T. Linharta Radovljica: V okviru posebnih nalog OOK digitalizirati 3 naslove letnikov serijskih publikacij. V okviru sprotne domoznanskega dela digitalizirati slikovno gradivo in dokumente za objavo na spletu (npr. Kamra).

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič: Zbirni zapisi za drobn tisk in nato digitalizacija le tega. Obdelava neobdelanega gradiva (brošure, siva literatura...)

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka: Seznam naslovov domačih avtorjev po dogovoru z Muzejskim društvom Škofja Loka. Realizacija v skladu z možnostmi sredstev za digitalizacija OOK.

Mestna knjižnica Kranj: Zaključiti digitalizacijo gorenjskih tovarniških glasil, drobn tiski (razglednice, letaki, plakati)

Občinska knjižnica Jesenice: Digitalizacija rokopisov knjig Cirila Pračka in preostanek Zidarjeve dediščine (rokopisi, raziskovalne naloge o njem).

7 SINERGIJSKI UČINKI SODELOVANJA S KNJIŽNICAMI NA OBMOČJU

7.1 PRIČAKOVANJA OD IZVAJANJA TRETJE POSEBNE NALOGE OSREDNJE OBMOČNE KNJIŽNICE – OOK (KOORDINACIJA ZBIRANJA, OBDELAVE IN HRANJENJA DOMOZNANSKEGA GRADIVA)

Knjižnica A. T. Linharta Radovljica: Izgradnja digitalnega arhiva za digitalizirano gradivo (fotografije, video in avdio gradivo, dokumenti ...).

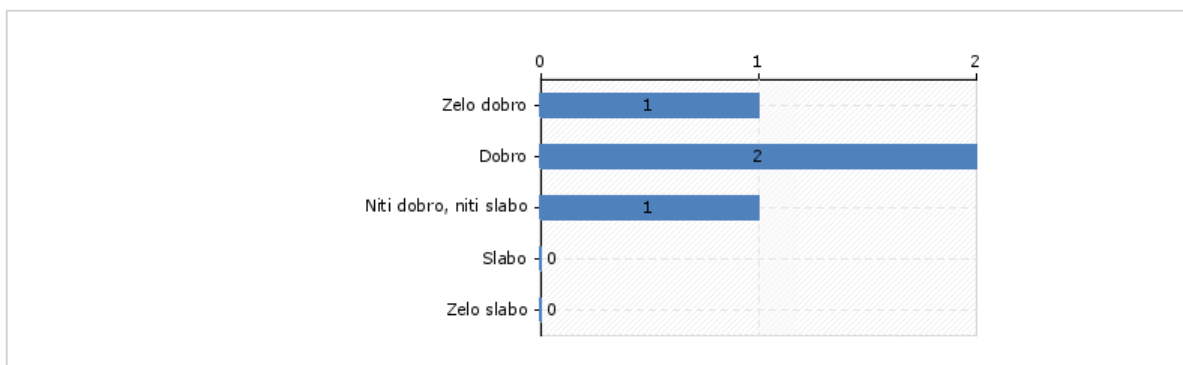
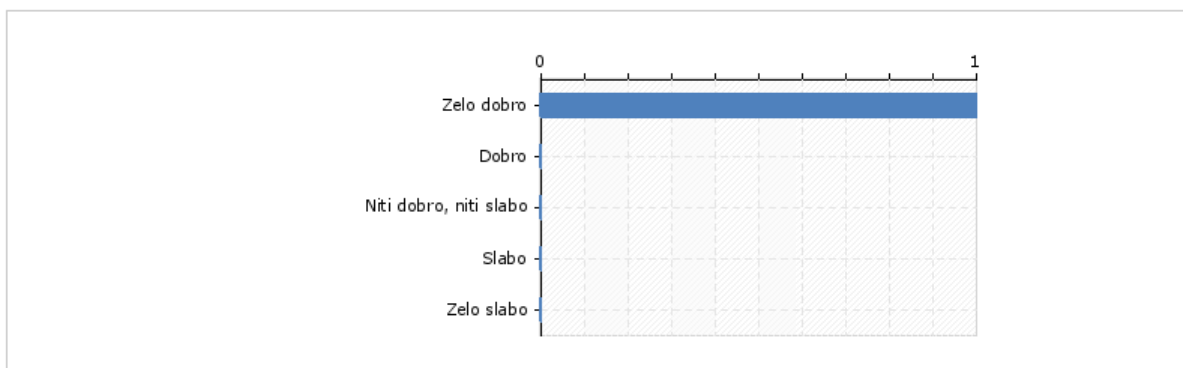
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič: Pomoč pričakujemo pri digitalizaciji, medtem ko pri navedenih postavkah zaenkrat ni medsebojnega sodelovanja.

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka: Digitalizacija gradiva.

Mestna knjižnica Kranj: Dogovore glede zbiranja gradiva, skupne akcije promocije domoznanskega gradiva.

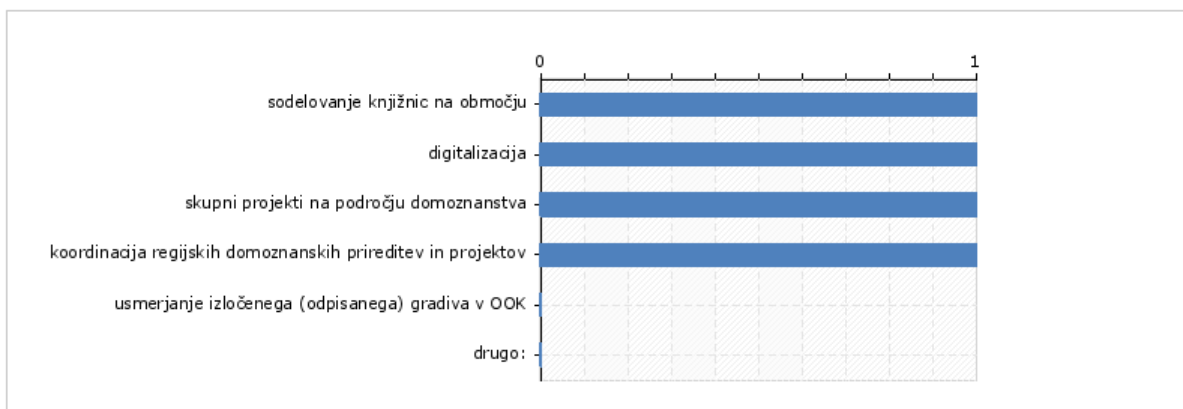
Občinska knjižnica Jesenice: Z Mestno knjižnico Kranj lepo sodelujemo. Sodelovanje pričakujemo predvsem pri koordinaciji zbiranja in dogovarjanju o rokih hranjenja gradiva, da se stvari ne podvajajo. Pričakujemo tudi organizacijo in koordinacijo izobraževanja.

7.2 ZADOVOLJSTVO S SODELOVANJEM S KNJIŽNICAMI NA OBMOČJU NA PODROČJU DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

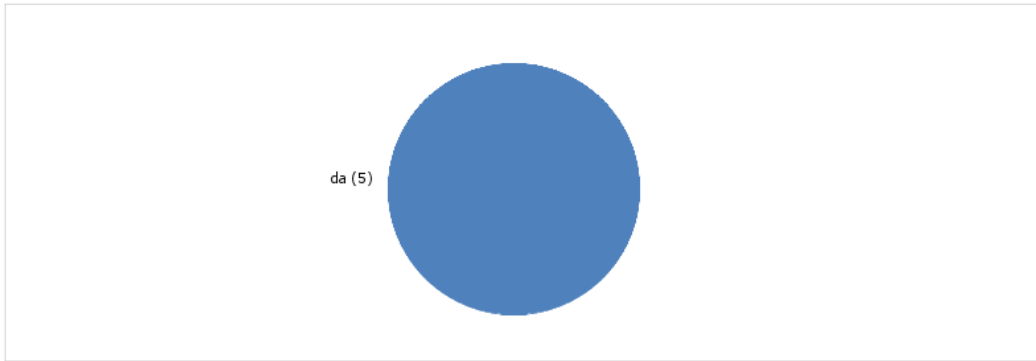

Tudi vse 4 OK v povprečju ocenjujejo zadovoljstvo sodelovanja z OOK na področju koordinacije domoznanstva kot dobro: na Jesenicah kot zelo dobro, v Tržiču niti dobro niti slabo.

7.3 MNENJE O PRISPEVKU K IZGRADNJI DOMOZNANSKE OBMOČNE ZBIRKE OOK

7.4 POZITIVNI UČINKI KOORDINACIJE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI NA OBMOČJU

Knjižnica A. T. Linharta Radovljica: Knjižnice dobijo smernice za delovanje. OOK ima pregled nad celotnim območjem, da se zbiranje gradiva ne podvaja oz., da se kaj ne izpusti. Pomoč s strokovnimi mnenji in znanji. Nekateri knjižnice malenkost prisili v izvajanje te dejavnosti.

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič: Za nas je posebnega pomena predvsem digitalizacija. Le te finančno in fizično ne bi zmogli sami.

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka: Zadeva se lahko izvaja usklajeno.

Mestna knjižnica Kranj: Knjižnice se povezujejo v skupnih domoznanskih projektih (portali, razstave, zbiranje spominov), ki so medijsko bolj odmevne, kot če bi se jih lotevali vsak posebej, nastajajo relevantne zbirke gradiva celotne regije.

Občinska knjižnica Jesenice: S skupnimi močmi se lahko doseže več, kot če dela vsak po svoje. Učinek je večji, če več ljudi dela skupaj in vsak poskrbi za območje, ki ga pokriva.

8 RAZVOJ DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

8.1 MNENJA IN PREDLOGI GLEDE DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Vsaka osrednja knjižnica bi morala imeti zaposlenega, ki bi skrbel za izvajanje te dejavnosti (katalogizacija, inventarizacija, promocija, ustvarjanje vsebin, predstavljanje ...). Domoznanstvo bi moralo najti osrednje mesto v splošni knjižnici.

Na področju domoznanske dejavnosti se tako na nivoju Gorenjske kot Slovenije veliko dogaja. Če znamo izkoristiti možnosti, ki so na voljo, lahko naredimo veliko (Biografski leksikon, Kamra, COBISS). Več bi se na lokalnem nivoju dalo narediti pri sodelovanju s sorodnimi institucijami (muzeji itd.).

8.2 VIZIJA DOMOZNANSKE DEJAVNOSTI

Knjižnica A. T. Linharta Radovljica: Postavitev domoznanske zbirke v domoznanski sobi v novi knjižnici. Organizirati še več domoznanskih prireditev in sodelovati z novimi vsebinami na Kamri ter spletnem biografskem leksikonu.

Knjižnica dr. Toneta Pretnarja Tržič: Dodaten kader, da se obstoječa domoznanca lahko v večjem obsegu svojih del in nalog posvetita domoznanski dejavnosti in pogosteje odideta na teren. Digitalizacija v čim večjem obsegu. Zbirni zapisi. Obveščanje javnosti o domoznanskem gradivu. Priprava domoznanskih večerov. Priprava domoznanskih razstav.

Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka: Počasi vzpostaviti samostojen domoznanski oddelek z možnostjo predstavitve gradiva. Nadaljevanje digitalizacije gradiva in pridobitev slikovnega gradiva - razglednice, fotografije.

Mestna knjižnica Kranj: Nadaljevali bomo z obstoječimi projekti (Kamra, Gorenjci.si, digitalizacija, domoznanski september), povezovali se bomo z lokalnimi zavodi in posamezniki.

Občinska knjižnica Jesenice: Razvoj domoznanske zbirke in izboljšanje prostorskih pogojev za hranjenje gradiva. Razvoj in izgradnja posebnih zbirk (Ciril Praček, Pavle Zidar, razglednice). Razvoj in sodelovanje pri izgradnji elektronskih zbirk: biografski leksikon, Kamra, J-Lib. Spremljanje in vnašanje člankov ter posredovanje informacij javnosti. Ohranjanje bogate razstavne in prireditvene dejavnosti ter sistematična skrb za spremljanje in predstavitev domačih avtorjev. Nadaljevanje sodelovanja s sorodnimi institucijami na lokalnem nivoju in nadgradnja obstoječih projektov ter izvedba novih. Promocija domoznanske zbirke na spletni strani in socialnih omrežjih.

9 PRIMERJAVA Z REZULTATI NA DRŽAVNI RAVNI

Delovna skupina je pripravila hipoteze, ki so vezane na izpolnjevanje zakonskih določil.

Organizacija domoznanske knjižnične dejavnosti

- Hipoteza 1 (Vse splošne knjižnice in UKM zbirajo, obdelujejo, hranijo in posredujejo domoznansko gradivo (Zakon o knjižničarstvu, 2001, 2. in 29. člen) je potrjena. Vse gorenjske OK izpolnjujejo določila Zakona o knjižničarstvu, navedle so, da zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo, organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo domoznansko dejavnostjo, posredujejo bibliografske in druge informacijske proizvode in storitve, knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik, varuje le Mestna knjižnica Kranj.
- Vse KK kot organizacijske enote gorenjskih splošnih knjižnic so aktivno vključene v vzajemni bibliografski sistem.
- Dogovorjeno oznako »dom« dodeljujejo v 3 osrednjih knjižnicah. Knjižnica v Škofji Loki ne dodeljuje enotno dogovorjene oznake »dom«, ker v polju 996/997 dodaja interno oznako »dz«, v Radovljici pa so gradivo začeli označevati že pred enotnim dogovorom, tako da so ohranili DZ in oznako občine, na katero se gradivo nanaša.
- Nobena od knjižnic ne izvaja ločenih dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami s področja domoznanske dejavnosti.
- Bibliografije izdelujejo v dveh osrednjih knjižnicah od petih, razlog je pomanjkanje časa in zaposlenih.
- Domoznanske vsebine promovirajo vse knjižnice, največ preko svojih spletnih strani in družbenih omrežij (Facebook).
- Nobena od knjižnic v bližnji prihodnosti ne načrtuje oblikovanja samostojnega domoznanskega oddelka in zaposlitve strokovnega delavca za domoznanstvo, v Trzinu in na Jesenicah načrtujejo oblikovanje domoznanske zbirke.
- Vseh 5 osrednjih knjižnic pripravlja vsaj 1 projekt letno z drugimi ustanovami.
- Pri svojem delu največ sodelujejo z drugimi knjižnicami, društvi, zavodi, združenji in lokalnimi skupnostmi ter muzeji.

Obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega domoznanskega gradiva

- Število naslovov in inventarnih enot v zbirki in letnem prirastu domoznanskega gradiva v krajevnih knjižnicah sta navedli samo Knjižnica A. T. Linhartaradovljica in Knjižnica Ivana

Tavčarja Škofja Loka, primarno domoznansko gradivo ločuje samo Knjižnica A. T. Linhartaradovljica.

- Hipoteza št. 4 (Vse domoznansko gradivo, ki ga hranijo splošne knjižnice in UKM, je obdelano in dostopno v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu) je ovržena. V gorenjskih splošnih knjižnicah ni obdelano in v nacionalnem vzajemnem bibliografskem sistemu dostopno vse domoznansko gradivo, ki ga hranijo. Knjižnice v poročilu niso navedle ocene, koliko je takega gradiva.

Strokovni delavci, ki skrbijo za domoznansko dejavnost

- V gorenjskih splošnih knjižnicah se z domoznansko dejavnostjo ukvarja 15 zaposlenih, ekvivalent polne zaposlitve znaša 2,36 zaposlenega. Posebej nizek je v Knjižnici A. T. Linhartaradovljica (0,16 epz) in v Knjižnici Ivana Tavčarja Škofja Loka (0,1 epz).
- Hipoteza 3 (Za opravljanje dejavnosti domoznanske zbirke ima knjižnica 1 strokovnega delavca na prirast 5.000 enot domoznanskega gradiva letno, ob manjšem prirastu pa sorazmerno manj (Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, 2003, 14. člen) je potrjena. Letni prirast domoznanskega gradiva v vseh gorenjskih OK skupaj ne doseže 5000 enot, temu primerno je tudi število strokovnih delavcev, ki se ukvarjajo z domoznanstvom. Določilo Pravilnika je potrebno spremeniti, 5000 enot je previsoka meja, predvsem pa je pri potrebnem številu zaposlenih za domoznanstvo treba upoštevati še drugo domoznansko dejavnost in ne samo prirast gradiva.
- V obdobju 2014-2016 se je strokovno usposabljal 13 strokovnih delavcev (od 15), ki se ukvarjajo z domoznansko dejavnostjo.

Prostor in oprema za domoznansko gradivo

- Nobena od gorenjskih splošnih knjižnic nima samostojnega domoznanskega oddelka.
- Hipoteza 2 (Domoznansko gradivo je postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke, tudi če ni organizirano v posebno zbirko (Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe, 2003, 13. člen) je potrjena samo deloma. Domoznansko gradivo je postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke predvsem v osrednjih knjižnicah, v vsaki pa je ureditev drugačna. V krajevnih knjižnicah (razen v mreži radovljiške knjižnice, kjer je deloma ločeno) domoznansko gradivo ni postavljeno ločeno od ostalih delov knjižnične zbirke.
- Domoznansko gradivo je v večini osrednjih (razen v Škofji Loki) in krajevnih knjižnic postavljeno v prostem pristopu, skladiščne prostore zanj ima samo Mestna knjižnica Kranj, na domoznanskem oddelku je gradivo dostopno na Jesenicah, v Škofji Loki in v Trziču.
- 3 splošne knjižnice domoznansko gradivo izposojajo na dom, Mestna knjižnica Kranj (deloma) in Knjižnica Ivana Tavčarja Škofja Loka domoznanskega gradiva ne izposojata na dom.
- Razen knjižnice Trzič, ki domoznanske informacije posreduje le ustno, in knjižnice Škofja Loka (ustno in po telefonu), ostale 3 knjižnice uporabljajo osebni, telefonski in elektronski način.
- Primernih klimatskih pogojev za zaščito in hranjenje domoznanskega gradiva nimajo v Radovljici, Škofji Loki in Trziču, v Škofji Loki za pravilno zaščito in hranjenja gradiva ne skrbijo z izvajanjem reprodukcije gradiva.

Digitalizacija domoznanskega gradiva

- Hipoteza 5 (Vse splošne knjižnice in UKM digitalizirajo domoznansko gradivo, ki je nato v digitalni obliki dostopno na daljavo) je potrjena. Vse gorenjske splošne knjižnice digitalizirajo domoznansko gradivo, ki je nato v digitalni obliki dostopno na daljavo.

- Vse osrednje knjižnice jo financirajo v okviru izvajanja posebnih nalog OOK.

Učinki sodelovanja s knjižnicami na območju

- Pričakovanja glede izvajanja 3. posebne naloge osrednjih območnih knjižnic (koordinacija domoznanske dejavnosti) se v glavnem nanašajo na pomoč pri digitalizaciji, koordinacijo pri zbiranju gradiva. Knjižnica A. T. Linharta Radovljica pričakuje izgradnjo digitalnega arhiva za digitalizirano gradivo (fotografije, video in avdio gradivo, dokumenti ...).
- Vse 4 OK v povprečju ocenjujejo zadovoljstvo sodelovanja z OOK na področju koordinacije domoznanstva kot dobro: na Jesenicah kot zelo dobro, v Tržiču niti dobro niti slabo.
- Pozitivni učinki koordinacije domoznanske dejavnosti so skupni projekti, usklajeno delovanje, učinek je večji, če več ljudi dela skupaj in vsak poskrbi za območje, ki ga pokriva, digitalizacija gradiva, spodbujanje in nove ideje pri izvajanju dejavnosti.

Razvoj domoznanske dejavnosti

- Knjižnice navajajo izboljšanje prostorskih pogojev za predstavitev gradiva, dodatne zaposlitve, nadaljevanje digitalizacije gradiva ter vnašanja vsebin na portala Gorenjci.si in Kamra, sodelovanje s sorodnimi institucijami na lokalnem nivoju, izboljšanje promocije, vzpostavitev samostojnih domoznanskih oddelkov, nadgradnjo projektov.

Analizo sestavila: Jana Zeni Bešter

V Kranju, decembra 2017